

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Затверджено
наказом ректора ВНУ імені Лесі Українки
від 09 грудня 2020 р № 344-з

ІНСТРУКЦІЯ № 47
з охорони праці та безпеки життєдіяльності для лаборанта

1. Загальні положення

Інструкція з охорони праці встановлює вимоги щодо безпеки життєдіяльності лаборанта у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Інструкція встановлює порядок безпечного ведення робіт у приміщеннях, на території університету та інших місцях, де виконуються роботи з виконання своїх функціональних обов'язків. Інструкція з охорони праці та безпеки життєдіяльності є обов'язковою для виконання лаборантом університету вимог з питань охорони праці відповідно до Закону України «Про охорону праці», Кодексу Законів України «Про працю» та інших нормативних актів з охорони праці. Лаборант університету проходить навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (самостійно за затвердженою програмою наказ ректора від 03.12.2020 р. № 362-з) з наступною перевіркою знань (один раз на три роки). Начальник відділу ОП (інженер відділу) проводить з працівником, який приймається на роботу, вступний інструктаж з охорони праці, знайомить з правилами внутрішнього розпорядку, із заходами щодо забезпечення належного рівня пожежної безпеки, санітарними правилами облаштування та утримання приміщень університету. Лаборант університету відповідає: за організацію та проведення занять відповідно до вимог охорони праці; за безпеку проведення освітнього процесу; за проведення інструктажів з охорони праці із студентами, під час практичних занять з обов'язковою реєстрацією у журналі; проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед студентів. Лаборант університету забезпечує: виконання постанов, наказів, розпоряджень з охорони праці; створення безпечних умов для практичних занять; здійснення контролю за виконанням установчих положень за нормами і правилами з безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії; проведення занять, практичних навичок та інших робіт тільки за наявності відповідного обладнання та інших умов, які вимагаються нормами з безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії; розміщення стендів, технічних засобів навчання, наочності приладів і обладнання відповідно до норм безпеки життєдіяльності і протипожежної безпеки; безпечний стан робочих місць студентів; нормальний санітарний стан, норми освітлення,

провітрювання, тепла, вологого прибирання аудиторій, лабораторій, майстерень, спортзалу тощо; систематичне проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності «Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності – на початку заняття у кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі тощо. Перед виконанням кожного завдання з використанням різних матеріалів, приладів, на початку заняття, лабораторної, практичної роботи тощо. Первинний інструктаж проводиться перед початком кожного практичного заняття. Запис про проведення первинного інструктажу родиться в окремому журналі; Позаплановий у разі порушення студентами вимог чинних нормативних актів з питань охорони праці Реєструється в журналі реєстрації інструктажів, що зберігається в кожному кабінеті, лабораторії»; щорічну розробку заходів з охорони праці; своєчасне та негайне повідомлення адміністрації ВНУ імені Лесі Українки про усі, без винятку, нещасні випадки, пов'язані з освітнім процесом у навчальних приміщеннях, спортивному залі, лабораторіях чи під час проведення будь-яких заходів у приміщеннях або на території ВНУ імені Лесі Українки; перевірку знань студентів, і виконання ними норм та правил з техніки безпеки; здійснення громадсько-адміністративного контролю за додержанням норм охорони праці. Лаборант повинен знати правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками). Лаборант повинен мати навички в наданні долікарської допомоги. Про виявлення несправностей обладнання, устаткування, пристроїв, інших небезпечних проявів та нещасних випадків, які трапилися в приміщенні, на території університету, лаборант повинен негайно повідомляти адміністрацію університету. За порушення вимог інструкції лаборант ВНУ імені Лесі Українки притягується до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законодавством України.

2. Вимоги безпеки праці перед початком роботи.

2.1. Ретельно оглянути своє робоче місце, територію та кабінети з метою усунення виявлених небезпечних для життя та здоров'я факторів.

2.2. У разі виявлення порушень або несправностей, вжити невідкладних заходів щодо їх усунення, а за потреби — терміново повідомити адміністрацію університету про нештатну ситуацію.

3. Вимоги безпеки під час роботи.

3.1. Старанно виконувати роботу згідно зі своїми функціональними обов'язками.

3.2. Не залишати без нагляду своє робоче місце, коли обладнання підключено до електромережі (комп'ютер, електроприлади тощо). Не залишати також без нагляду студентів, під час проведення занять, за яких викладач несе персональну відповідальність.

3.3. Запобігати проникненню в навчальний заклад сторонніх осіб під час освітнього процесу в університеті.

4 Вимоги безпеки після закінчення роботи.

4.1. Перевірити своє робоче місце.

4.2. Відключити від електромережі електрообладнання.

4.3. Закрити вікна.

4.4. Перевірити справність телефонного зв'язку (при наявності), наявність засобів пожежогасіння. Закрити на ключ приміщення у якому проводились заняття або інші заходи.

4.5. Про виявлені недоліки невідкладно повідомити адміністрацію університету.

5. Вимоги безпеки в аварійних та небезпечних ситуаціях.

5.1. При виявленні небезпечної ситуації (пожежа, землетрус, радіаційна небезпека, неполадки в електрогосподарстві тощо) для вашого життя та життя співробітників, студентів, заспокойтесь і заспокойте оточуючих. Оцініть ступінь аварійної ситуації.

5.2. Не усувайте самі несправностей електромережі та електрообладнання, а негайно вимкніть загальне електропостачання та сповістіть про небезпеку адміністрацію університету.

5.3. При виявленні пожежі декан, завідувач кафедрою, викладач зобов'язаний негайно викликати пожежну частину (тел. 101), повідомити адміністрацію університету.

5.4. Вжити заходів згідно з планом евакуації на випадок пожежі, виробничих та природних явищ та вивести усіх працівників, студентів, у безпечне місце. Активно приймати участь в організації роботи щодо збереження державного майна та цінних паперів.

5.5. При появі сторонньої особи, яка застосовує протиправні дії щодо безпеки життєдіяльності вас та оточуючих, викличте поліцію (тел. 102).

5.6. У випадку травмування студентів або працівників під час освітнього процесу в університеті, необхідно викликати швидку допомогу (тел. 103) або, за потреби, надати долікарську допомогу.

Надання долікарської допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

1. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання та зовнішній масаж серця, викликати швидку медичну допомогу.

2. Дії при ураженні електричним струмом:

• необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості

відключення — відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;

- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

3. Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний перев'язувальний матеріал і зав'язати її бинтом;

- якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

4. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також зафіксувати за допомогою перев'язки або хустки і прибинтувати до тулуба;

- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;

- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;

- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, паром, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом; при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3% марганцевим розчином або 5% розчином таніну;

- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4—5 хв. Якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, треба здавлювати кровоносні судини, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. При великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

РОЗРОБИВ:

Проректор з навчальної роботи
та рекрутації

Юрій ГРОМИК

УЗГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної
роботи та інновацій

Вадим УЛЬЯНОВ

Начальник відділу охорони праці

Микола НЕГОДЮК

В. о. начальника юридичного відділу

Сергій КНИШ